

žaloby proti státu, o níž by bylo rozhodovati podle § 6 téhož zákona. Dovolatel vytýká rozsudkům a řízení nižších soudů především zmatečnost podle §§ 477 čis. 2 a 503 čis. 1 c. ř. s., kterou vidí v tom, že rozhodující soudy nebyly řádně obsazeny, ježto v první stolici rozhodoval samosoudce a v druhé stolici tříčlenný senát, ač podle zákona měl v tomto sporu rozhodovati v první stolici tříčlenný senát a u odvolacího soudu senát pětičlenný. Dovolateli bylo by v tom lze dáti za pravdu jen, kdyby šlo skutečně o žalobu, již mají na zřeteli ustanovení §§ 4 a 6 zákona čis. 318/1918 ř. z., neboť o žalobě proti státu podle § 4 náleží podle § 6 rozhodovati sborovému soudu první stolice bez ohledu na výši nároku, z čehož plyne, že jde o věc, kterou sborový soud projednává senátem podle § 7 j. n., nikoli samosoudcem podle § 7 a) j. n., protože před samosoudce sborového soudu patří podle § 7 a) j. n. mimo případy výslovně mu přikázané jen ony rozepře o majetková práva, jež jsou sborovým soudům přikázány podle hodnoty předmětu rozepře (srv. rozhodnutí čis. 340, 6305, 9456 sb. n. s.). Ale v souzeném případě nelze vznesenou žalobu považovati za žalobu ve smyslu § 4 zákona čis. 318/1918 ř. z., poněvadž se vůbec neopírá o právoplatné usnesení trestního soudu, kterým by bylo uznáno na povinnost státu nahraditi škodu. Jde tudíž ve skutečnosti jen o obyčejnou žalobu o zaplacení náhrady škody 10.000 Kč, o které byl povolán rozhodovati v první stolici samosoudce sborového soudu a v druhé stolici tříčlenný senát odvolacího soudu. Rozsudky nižších soudů s řízením předchozím nejsou zmatečné z důvodu dovolatelem uplatňovaného.

Čís. 10878.

Bylo-li v době, kdy dlužníkům náležela jen polovice nemovitosti, poznamenáno pořadí k zajištění pohledávky, v době pak, kdy dlužníci nabyli i druhé polovice nemovitosti, vloženo zástavní právo pro pohledávku, a to do určité výše v poznámce pořadí, částka pak peněz ten převyšující v pořadí běžném, bylo zástavní právo vtěleno na celé nemovitosti s tím, že poznamenané pořadí týká se jen oné výše a polovice nemovitosti, náležející dlužníkům již v době poznámky pořadí.

(Rozh. ze dne 18. června 1931, R I 210/31.)

Vydražená nemovitost náležela jednou polovinou manželům Stani-slavu a Emilii K-ovým na základě kupní smlouvy ze dne 25. července 1925, druhou polovinou týmž manželům na základě směnné smlouvy ze dne 15. října 1927. Při nestejném zatížení vydražené nemovitosti bylo utvořiti dvě podstaty. Na čtvrtinách nemovitosti připsaných manželům K-ovým podle smlouvy ze dne 25. července 1925 bylo dne 14. října 1927 pod čis. C 3 poznamenáno pořadí k zajištění pohledávky do výše 50.000 Kč s účinností do 13. října 1928. Dne 6. listopadu 1927 bylo na celé nemovitosti vloženo pod C 7 zástavní právo pro pohledávku spo-řitelny v R. v částce 42.000 Kč s přísl., a to nejvýše do 50.000 Kč v po-

řadí pod C 3 a částka převyšující 50.000 Kč v pořadí běžném. Prvý soud přikázal spořitelně v R. z poloviny nemovitosti v pořadí C 3 celkem 18.750 Kč, v pořadí C 7 nepřikázal spořitelně nic. Rekursní soud k rekursu spořitelny v R. napadené usnesení potvrdil. Důvody: Stěžovatelce byl v pořadí poznámky čís. 3 přikázán celkový výtěžek za čtvrtinu vydražené nemovitosti, patřící Stanislavu K-ovi a za další čtvrtinu patřící Emilii K-ové po 9.375 Kč. Jde jen o to, zda a jakou částkou stěžovatelka dochází úhrady v pořadí C pol. 7. Prvý soud nepřikázal v tomto pořadí na pohledávku stěžovatelčinu nic. Z výpisu z pozemkové knihy a i ze stížnosti samé vyplývá, že v běžném pořadí (pol. C 7) zástavní právo pro pohledávku stěžovatelky ze zápůjčky bylo vtěleno jen částkou, převyšující 50.000 Kč, kdežto vklad až do 50.000 Kč v pořadí položky C 3 byl proveden na čtvrtinu patřící Stanislavu K-ovi a na čtvrtinu patřící Emilii K-ové. Jest správné, že stěžovatelka v pořadí položky C 7 má zástavní právo na celé nemovitosti, tudíž na všech čtyřech čtvrtinách. Toto zástavní právo se však vztahuje podle jasného doslovu zápisu do knih jen na pohledávku stěžovatelky nad 50.000 Kč. Z přihlášky stěžovatelky je však vidno, že její pohledávka těchto 50.000 Kč nedosahuje a že proto zástavní právo v pořadí položky C 7 není vyplněno konkrétní pohledávkou. Poukazuje-li stěžovatelka k tomu, že zápis v pozemkové knize jest nesprávný a že podle dluhopisu založeného ve sbírce listin zřízení zástavního práva bylo míněno jinak, nelze této okolnosti přiznati právní význam. Zástavního práva na nemovité věci nabývá se jen vkladem do veřejných knih, pokud jde o nemovitosti zapsané ve veřejných knihách (§§ 13 až 18 kn. zák.). Nebyl-li vklad do veřejných knih proveden, má věřitel jen důvod, který však podle § 451 obč. zák. poskytuje jen osobní, nikoliv však věcné právo k věci. Bylo by proto bývalo na vymáhající straně, by si na základě dluhopisu vymohla vklad zástavního práva v mezích zástavní smlouvy, nemůže však z nesouhlasu vkladu ve veřejných knihách s dluhopisem vyvozovati rozsah zástavního práva pouhým výkladem. Jest tudíž i poukaz na § 238 ex. ř. bez významu a nemohlo býti bezdůvodné stížnosti vyhověno.

Nejvyšší soud přikázal spořitelně v R. z rozvrhové podstaty poloviny nemovitosti nabyté smlouvou ze dne 25. července 1925 18.726 Kč, z rozvrhové podstaty nabyté smlouvou ze dne 15. října 1927 zbytek nejvyššího podání 10.375 Kč.

Důvody:

Na vydražené nemovitosti bylo dne 14. října 1927 pod čís. C 3 poznamenáno pořadí k zajištění pohledávky do výše 50.000 Kč s účinností do 13. října 1928, a to na čtvrtině připsané Stanislavu K-ovi a na čtvrtině připsané Emilii K-ové. Tato poznámka týká se tudíž čtvrtin připsaných povinným na základě kupní smlouvy ze dne 25. července 1925. Dále jest na vydražené nemovitosti vloženo dne 6. listopadu 1927 pod C 7 podle dlužního úpisu ze dne 31. října 1927 a podle usnesení ze dne

2. listopadu 1927 právo zástavní pro pohledávku spořitelny v R. v částce 42.000 Kč s 5%ními úroky, 7%ními nejvyššími úroky, 8%ními úroky z prodlení a vedlejšími závazky až do výše 4.200 Kč, a to nejvýše do 50.000 Kč včetně úroků a útrat v pořadí pod C 3 a částka 50.000 Kč převyšující v pořadí běžném. V té době (6. listopadu 1927) bylo již mezitím dne 21. října 1927 vloženo právo vlastnické na základě směnné smlouvy ze dne 15. října 1927 na druhou polovici této vložky pro Stanislava a Emilii K-ovy po čtvrtině celé nemovitosti. Předem bylo poukázati bernímu úřadu na přihlášené daně z výtěžku celé nemovitosti 47 Kč 10 h a potom utvořiti ze zbytku nejvyššího podání ve výši 37.452 Kč 90 h dvě rozvrhové podstaty vzhledem na nestejně zatížení, rozvrhovou podstatu, týkající se výtěžku za polovinu nemovitosti připsanou povinným na základě kupní smlouvy ze dne 25. července 1925 a druhou rozvrhovou podstatu týkající se nejvyššího podání za druhou polovinu této nemovitosti připsanou povinným na základě směnné smlouvy ze dne 15. října 1927. Pripadá tudíž na každou rozvrhovou podstatu částka 18.726 Kč 45 h. Podle názoru nižších soudů má spořitelna v R. v pořadí položky C 7 zástavní právo na celé nemovitosti, tudíž na všech čtyřech čtvrtinách; podle názoru nižších soudů vztahuje se však toto zástavní právo podle zápisu v pozemkové knize jen na pohledávku spořitelny nad 50.000 Kč. S tímto názorem nelze souhlasiti. Pod položkou C 7 jest vloženo zástavní právo pro pohledávku ve výši 42.000 Kč s 5%ními úroky, 7%ními nejvyššími úroky, 8%ními úroky z prodlení a vedlejšími závazky až do 4.200 Kč. Toto zástavní právo se vztahuje podle § 17 knih. zák. na nezaplacené tříleté úroky ze smlouvy. Je-li pod pol. C 7 uvedena též částka 50.000 Kč, znamená to, že úroky mohou převyšovati s jistinou a vedlejšími závazky částku 50.000 Kč. Není však pod C 7 vloženo zástavní právo pro pohledávku 50.000 Kč převyšující. Kdyby byl správný názor nižších soudů, znamenalo by to, že v pořadí C 7 na druhé polovině nemovitosti připsané povinným na základě směnné smlouvy ze dne 15. října 1927 bylo by vloženo právo zástavní pro úroky a úroky z úroků z pohledávky, která vázne na první polovici připsané povinným na základě kupní smlouvy ze dne 25. července 1925. To však není možné, neboť podle § 14 knih. zák. může býti zástavní právo zapsáno jen pro peněžitou částku číselně stanovenou, čemuž by tak nebylo co se týče druhé polovice nemovitosti. Měl-li býti vklad pod pol. C 7 omezen na určitý podíl nebo na určité podíly, musilo to býti výslovně zapsáno v knize pozemkové (§ 13 knih. zákona). Z toho vyplývá, že pod pol. C 7 bylo vtěleno na všech čtyřech čtvrtinách právo zástavní pro pohledávání spořitelny v R., jak bylo shora uvedeno a že další poznámka pod C 7 znamená jen, že má tato pohledávka pořadí C 3, ovšem jen co do 50.000 Kč a jen co se týče polovice nemovitosti připsané povinným na základě kupní smlouvy ze dne 25. července 1925.

Čís. 10879.

Obchodní spojení, při němž strany vstupují v různá právní jednání, není o sobě právním důvodem pro jejich vzájemné závazky a nároky